

A NAPKÖZIS MUNKAKÖZÖSSÉG PROJEKTTERVE 2005-2006-OS TANÉVRE

**„HOPONDÁRÉ” A NÉPHAGYOMÁNYOKHOZ KAPCSOLÓDÓ
KOMPLEX PROJEKT TERV**

ŐSZELŐ (FÖLDANYA HAVA)

Szeptember a néphagyomány szerint a ősz kezdete, megkezdődnek az őszi munkák és az őszi mulatozások. Ez az őszi időjósítások kezdete is. Szeptember 1 Egyed- nap időjárásából egész őszre következtetnek. Ezen a napon lépnek szolgálatba a juhászok, kondások és a szőlőpásztorok. A szőlőhegyen záróra van megkezdődik a szőlőőrzés. De ezen a napon kezdődik az iskola is.

Szeptember a nagy találkozások hónapja, újra együtt a nagy csapat az osztályok hangosak a gyerek zsvajtól , a barátok ismét egymásra találnek és új barátságok is köttetnek. Az első osztályosok bevezetése az iskola rejtelseibe, a játékok az új érdekességek világába.

1.HÉT szeptember 1-2

Az ismerkedés hete

1. Ismerkedés az udvarral
2. Új játékok tanítása az első osztályosoknak

2. HÉT szeptember 5-9

Lőrinc napi szokások

1. Természeti jelenségek megfigyelése Lőrinc napon
2. Bográcsolás (paprikás krumpli, uborkasaláta)
3. Dinnyevő verseny

3.HÉT szeptember12-16

Az ősz kincsei

1. A magvak világa
2. A szárított gyümölcsök , magvak gyűjtése
3. Kézügyesség fejlesztés-fűzés (magok, gyümölcsök fűzése)

4. HÉT szeptember19-23

Őszi játék

1. Sportos játékok
2. Játékos versenyek: váltófutás
karika forgatás
célba dobás
labda gurítás
staféta

5.HÉT szeptember 26-30

Mihály-napi szokások

1. Mihály-napi szokások gyűjtése (versek, mondókák, kikiáltók, közmondások)
2. Mihály-napi vásár
3. Táncházt (Rácz Ágnes-táncos)

ŐSZHÓ (SZÜRET HAVA)

Éljenek a szüretelők,

Kóstolják meg ezt a szőlőt

A szüret már a 16-17-ik századtól ismeretes. A szüret időpontja a 18-19-ik századtól valamilyen jeles naphoz kötődött. Különböző bortermelő vidékeken különböző időpontokban kezdődik a szüret Szent Mihály napjától (szeptember 29.) Simon – Júdás (október 28.) napjáig. A szüreti szokások a szőlőszedés utolsó napjához kapcsolódnak. Nagy multságok, felvonulások, szüreti koszorúkészítés, szüreti bál.

1.HÉT október 3-7

Zenei világnap

- 1.Hangszer készítés természetes anyagokból
- 2.Hangszer bemutató

2. HÉT október 10-14

A szüreti szokások kialakulásának története

1. Szüretkezdő napok
2. Szent Vince a szőlősgazdák védőszentje
3. Szüreti szokások (szüreti kenyér, felvonulás, bál)
4. Préselés, must készítés
5. Szüreti bál

3. HÉT október 17-21

A gyümölcszedés ünnepei

1. A gyümölcszedés ideje
2. Különböző népek szokásai
3. A lekvár főzés hagyományai
4. Lekvárfőzés

4. HÉT október 24-28

Kiállítás és bemutató

1. Zenés verses műsor
2. Rajz és kézműves bemutató

ŐSZUTÓ (ENYÉSZET HAVA)

Az ősz szépségével, gazdagságával szeretnénk megismertetni a gyerekeket. Azzal hogy mi mindent ad nekünk a természet és azt hogyan tudjuk felhasználni, ezzel együtt kézügyességüket és fantáziájukat is szeretnénk fejleszteni.

1. HÉT november 7-11

Őszi termékek feldolgozása

1. Levelek gyűjtése és feldolgozás
2. Vadgesztenye, makk, fenyőtobozok gyűjtése kirándulással egybekötve.
3. Töklámpások készítése
4. Tök sütés

2. HÉT november 14-18

Őszi szokások

1. Márton napi – táncház
2. Csupébaba készítés
3. Időjósító napok
4. Tollfosztó, fonó
5. Neves napok (Erzsébet, Katalin András)
6. Disznótor (ideje, szokások)

3. HÉT november 21-30

Termés kiállítás

1. Adventi koszorúkészítés
2. Az elkészített tárgyak kiállítása
3. Versek, dalok az őszi, az őszi szokásokkal kapcsolatban.

TÉLELŐ (ÁLOM HAVA) KARÁCSONY HAVA

Decemberben a téli ünnepekre emlékezünk, a téli népszokásokról beszélünk. A szokások kialakulásának történetéről. Az osztálytermeket díszítjük, szépítjük és ünnepi hangulatot varázsolunk.

1. HÉT december 1-9

Mikulás

1. Szent Miklós legendája
2. A világ országainak Mikulási szokásai
3. Mikulási versek, dalok betanítása
4. Mikulási ünnepély

2. HÉT december 12-16

Luca nap

1. A Luca-napi legendák
2. Hagyományőrzés (Lucaszék)
3. Luca-napi tréfák
4. Búza ültetés (saját készítésű agyagcserépbe)

3. HÉT december 19-23

Karácsony, újév

1. Karácsonyi szokások: betlehemezés
karácsonyfa
karácsonyi asztal
karácsonyi ételek
karácsony éjszakájának hiedelmei
karácsony szokások más országokban
ajándékozási szokások
ünnepi öltözék (családi körben is)
2. Szalma díszek készítése
3. Mézeskalácssütés
4. Karácsonyi versek, újévi köszöntők gyűjtése és betanítása
5. A regölés (dec. 26.)
6. Hejgetés (dec. 31.)
7. Ajándék készítés
8. Betlehemezés

TÉLHÓ (FERGETEG HAVA)

1.HÉT január 2-6

Újévi szokások

1. Újévvel kapcsolatos szokások
2. Vízkereszt – a farsang kezdete
3. Karácsonyfa bontás
4. Három király járás

2.HÉT január 9-13

Téli jeles napok

1. Időjósló napok
2. Madáretető készítés
3. Jégvár készítés

3.HÉT január 16-20

Téli szokások

1. Népszokások gyűjtése (rigmusok, mondókák)
2. Rajz verseny
3. Vince napi szokások
4. Pál forduló

4.HÉT január 23-31

Farsangi készülődés

1. Álarcok, maszkok készítése
2. Népi játékok gyűjtése
3. Népi játékok felelevenítése

TÉLUTÓ (JÉGBONTÓ HAVA) FARSANG HAVA

A farsang a vidámság a mókázás időszaka. A tél végi ünnepek, télűzés ideje. Maskarás felvonulások, bálók, táncmulatságok időszaka. A farsangi ünnepkör legfeltűnőbb mozzanata a jelmezes-alakoskodás. A xv. század óta szólnak az adatok az alakoskodás különböző formáiról.

1. HÉT február 1-10

Farsang

1. Maskarás felvonulások
2. A farsangi bál
3. Fánkevő verseny

2. HÉT február 13-17

Téli szokások régen és ma

1. Időjárásjóslások, termésjóslások
2. Balácsolás, Gergelyjárás
3. Más országok népeinek a télhez kötődő szokásai

3. HÉT február 20-28

Téltemetés

1. Kiszebábú készítés
2. Kiszebábú égetés

TAVASZELŐ (KIKELET HAVA)

Március a tavasz ébredésének hónapja. A tavaszvárás, a tavaszköszöntés mindenki számára nagyon kedves és fontos esemény. A hosszú tél után mindenki szívesen tölti idejét az ébredező természet lágy ölében.

1. HÉT március 1-3

Tavaszi szokások

1. Tavaszi időjóslás
2. Tavaszi szokások
3. Tavaszi dalocskák betanítása
4. Tavaszi körjátékok

2. HÉT március 6-10

Nagyböjti játékok

1. Böjttel kapcsolatos szokások, játékok felelevenítése
2. Zöldségtál , gyümölcssaláta készítés, terítéssel egybe kötve

3. HÉT március 13-17

Március 15.

1. Csákó, párta, kard , dob készítése
2. Kokárdakészítés
3. Húszár nóták betanítása
4. Táncházt
5. Kiállítás

4. HÉT március 20-30

Tavaszi jeles napok

1. Tavaszi jeles napokkal kapcsolatos szokásaink (Sándor, József, Benedek)
2. Könyvtári gyűjtő munka: tavaszi népszokások gyűjtése
szólások és közmondások gyűjtése
4. Kirándulás (a tavaszi természet megfigyelése)
5. Aszfaltrajz verseny: Itt a tavasz címmel

TAVASZHÓ (HÚSVÉT HAVA)

1. HÉT április 3-7

A vidámság és megújulás hónapja

1. Áprilisi tréfák
2. A vidámság napja különböző országokban
3. A természet megújulása
4. Az állatok tavaszi kihajtása
5. Vetőnap
6. Időjárásjóslás (beszélgetés a régi hiedelmekről, gyűjtő munka)

2. HÉT április 10-14

Húsvét

1. Húsvét vasárnap
2. Húsvét hétfő
3. Húsvéti szokások felelevenítése: locsolás (locsolóversek)
tojásfestés, batikolás,berzselés

3. HÉT április 18-21

A Föld világnapja

1. A Föld és az ember
2. Játékos vetélkedő
  - a. öröm és bánat térkép készítése
  - b. akadályverseny (7 állomás)
  - c. térképolvasás
  - d. totó
  - e. találós kérdések
4. Kirándulás –Természetvédelmi terület. Az újjáéledő természet megfigyelése
5. Terepasztal készítés

6. HÉT április 24-28

A tánc napja

1. Nemzetek tánca (gyűjtő munka)
2. Magyar táncok: Kanász tánc
3. Mozdulatok művészete (agyagozás)
4. György-napi táncház

TAVASZUTÓ (ÍGÉRET HAVA) PÜNKÖSD HAVA

1. HÉT május 1-5

Az anya

1. Az anya fogalma az irodalomban
2. Az én anyukám a leg...
3. Anyák napi ajándékkészítés(kézműves technikák)

2. HÉT május 8-12

Madarak és fák napja

1. Májusfa állítása
2. Ismerkedés a madárhangokkal
3. Madárfészek készítése(szalma, agyag...)
4. Kirándulás a Merzse mocsárhoz (madarak költőhelyeinek megfigyelése)
5. Erdős Reneé ház megtekintése (diaporáma)

3. HÉT május 15-19

Májusi jeles napok

1. Időjóslo napok
2. Fagyos szentek
3. Orbán nap

4. HÉT május 22-26

Gyermeknap

1. Beszélgetés a családról (fogalmazás, rajz)
2. Gyermeknap
3. Aszfaltrajz készítése: Az én családom
Gyermeknap örömei

5. HÉT május 29-2

Pünkösöd

1. Ismerkedés a Pünkösdi népszokásokkal, hagyományokkal: pünkösdölés,
pünkösdikirály-választás
2. Kézműves
3. Pünkösöd